

265.

Układ Polsko-Niemiecki

w sprawach opiekuńczych, podpisany w Warszawie dnia 5 marca 1924 roku.

(Ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 1924 r.—Dz. U. R. P. z 1925 r. № 2 poz. 14).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, STANISŁAW WOJCIECHOWSKI,
 PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia piątego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego czwartego roku w Warszawie został podpisany Układ pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rzeszy Niemieckiej w sprawach opiekuńczych o dosłownem brzmieniu następującem:

Układ polsko-niemiecki w sprawach opiekuńczych.

Rzeczpospolita Polska i Rzesza Niemiecka, powodowane życzeniem wydania wspólnych postanowień w celu uregulowania opieki nad małoletnimi, zawarły niniejszy układ.

W tym celu mianowały swymi Pełnomocnikami:
 Rząd Polski:

Prezesa Oddziału Generalnej Prokuratorji w Poznaniu pana Dr. Witolda Prądzyńskiego,

Rząd Niemiecki:

Rzeczywistego Tajnego Radcę Legacyjnego, Dyrektora Ministerjalnego w Urzędzie dla Spraw Zagranicznych pana Karl Edler von Stockhammern,

którzy po przedłożeniu swoich pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Opieka nad małoletnim należy do władz tego Państwa, którego on jest obywatelem (Państwo ojczyste).

Artykuł 2.

(1) Jeżeli małoletni ma swe zwykłe miejsce pobytu w drugim Państwie, mogą władze miejsca pobytu zarządzić opiekę, jeżeli tego wymaga nagle interes małoletniego.

(2) O zarządzeniu opieki należy zawiadomić władze Państwa ojczystego.

Artykuł 3.

Jeżeli w myśl artykułu 2 zarządzono opiekę, mogą władze Państwa ojczystego zażądać jej zniesienia i na podstawie artykułu 1 zarządzić nową opiekę.

Artykuł 4.

Jeżeli istnieje powód do zarządzenia opieki nad małoletnim obywatelem drugiego Państwa, a władze Państwa, w którym on przebywa, nie za-

Deutsch-Polnisches Vormundschaftsabkommen.

Das Deutsche Reich und die Republik Polen haben, von dem Wunsche geleitet, gemeinsame Bestimmungen zur Regelung der Vormundschaft über Minderjährige zu treffen, das nachstehende Abkommen abgeschlossen.

Zu diesem Zwecke haben sie zu Bevollmächtigten ernannt:

die Deutsche Regierung:

den Wirklichen Geheimen Legationsrat, Ministerialdirektor im Auswärtigen Amt, Herrn Karl Edler von Stockhammern,

die Polnische Regierung:

den Präsidenten des Generalprokuraturamts in Posen, Herrn Dr. Witold Prądzyński,

die ihre Vollmachten vorgelegt, in guter und gehöriger Form befunden und folgendes vereinbart haben:

Artikel 1.

Für die Vormundschaft über einen Minderjährigen sind die Behörden des Staates zuständig, dem er angehört (Heimatstaat).

Artikel 2.

(1) Hat der Minderjährige seinen gewöhnlichen Aufenthaltsort in dem anderen Staate, so kann die Vormundschaft von den Behörden des Aufenthaltsortes angeordnet werden, wenn es im dringenden Interesse des Minderjährigen geboten ist.

(2) Von der Anordnung ist den Behörden des Heimatstaates Mitteilung zu machen.

Artikel 3.

Ist die Vormundschaft gemäss Artikel 2 angeordnet, so kann von den Behörden des Heimatstaates ihre Aufhebung verlangt und eine neue Vormundschaft auf Grund des Artikel 1 angeordnet werden.

Artikel 4.

Liegt Anlass vor, für einen minderjährigen Angehörigen des anderen Staates die Vormundschaft anzuordnen, und beabsichtigen die Behörden des

mierzają wydać zarządzenia takiego w myśl artykułu 2, wówczas winny one o stanie rzeczy, skoro tylko powezmą o nim wiadomość, zawiadomić władze Państwa ojczystego danego małoletniego.

Artykuł 5.

(1) Sprawowanie opieki obejmuje zarządzenia dotyczące nie tylko osoby lecz także całego majątku małoletniego bez względu na to, w którym miejscu znajdują się przedmioty, należące do majątku.

(2) Zasada ta nie obejmuje gruntów, podlegających w myśl ustaw, które obowiązują w miejscu położenia rzeczy, szczególnej ordynacji majątkowej.

Artykuł 6.

(1) Jak długo nie zarządzono opieki, jak również we wszystkich nagłych wypadkach, mogą właściwe władze miejscowe wydawać zarządzenia, potrzebne do ochrony osoby i interesów małoletniego obywatela drugiego Państwa.

(2) O zarządzeniu należy zawiadomić właściwą władzę Państwa ojczystego. Na żądanie władz państwa ojczystego należy takie zarządzenia uchylić.

Artykuł 7.

Właściwa władza ojczysta może, o ile to leży w interesie małoletniego, przekazać opiekę władzy drugiego Państwa za jej zgodą stosownie do postanowień w tej mierze obowiązujących.

Artykuł 8.

W wypadkach, przewidzianych w artykułach 2 i 7 miarodajnym jest prawo Państwa ojczystego do oceny, kiedy i z jakich powodów opieka się zaczyna lub kończy. Pozatem stosuje się ustawy Państwa, którego władze wykonują opiekę.

Artykuł 9.

Układ ten obowiązuje jedynie w przedmiocie opieki nad małoletnimi, którzy są obywatelami jednego z Państw układ niniejszy zawierających.

Artykuł 10.

W przedmiocie zawiadomień, jakie w myśl niniejszego układu władze jednego Państwa mają udzielać władzom drugiego Państwa, stosuje się postanowienia polsko-niemieckiego układu o obrocie prawnym.

Artykuł 11.

We wszystkich wypadkach, w których obecny układ powołuje się na ustawę Państwa ojczystego, obowiązują w Polsce ustawodawstwo obszaru, które wedle prawa polskiego winno się stosować w odniesieniu do danej osoby.

Artykuł 12.

(1) Układ ten ma być ratyfikowany, a wymiana dokumentów ratyfikacyjnych winna nastąpić w Berlinie możliwie najprędzej.

Aufenthaltsstaates nicht, diese Anordnung gemäss Artikel 2 zu treffen, so haben sie von dem Sachverhalt, sobald dieser ihnen bekannt wird, die Behörden des Heimatstaates zu benachrichtigen, dem der Minderjährige angehört.

Artikel 5.

(1) Die vormundschaftliche Verwaltung erstreckt sich auf die Person sowie auf das gesammte Vermögen des Minderjährigen, gleichviel an welchem Orte sich die Vermögensgegenstände befinden.

(2) Von dieser Regel sind solche Grundstücke ausgenommen, welche nach dem Gesetze der belegen Sache einer besonderen Güterordnung unterliegen.

Artikel 6.

(1) Solange die Vormundschaft nicht angeordnet ist, sowie in allen dringenden Fällen können die zuständigen Ortsbehörden die Massregeln treffen, die zum Schutze der Person und der Interessen eines minderjährigen Angehörigen des anderen Staates erforderlich sind.

(2) Von der Anordnung ist der zuständigen Behörde des Heimatstaates Mitteilung zu machen. Auf Erfordern der Behörden des Heimatstaates sind solche Massregeln aufzuheben.

Artikel 7.

Die zuständige Heimatbehörde kann, wenn dies im Interesse des Minderjährigen liegt, die Vormundschaft auf die Behörde des anderen Staates mit deren Einverständniss gemäss den dafür geltenden Bestimmungen übertragen.

Artikel 8.

In den Fällen der Artikel 2 und 7 ist das Recht des Heimatstaates dafür massgebend, wann und aus welchen Gründen eine Vormundschaft beginnt oder endigt. In allen übrigen Beziehungen finden die Gesetze des Staates Anwendung, von dessen Behörden die Vormundschaft geführt wird.

Artikel 9.

Dieses Abkommen gilt nur für die Vormundschaft über Minderjährige, die Angehörige eines Vertragsstaates sind.

Artikel 10.

Auf die Mitteilungen, die nach diesem Vertrage von den Behörden des einen Staates den Behörden des anderen Staates zu machen sind, finden die Bestimmungen des deutsch-polnischen Vertrags über den Rechtsverkehr Anwendung.

Artikel 11.

In allen Fällen, in denen das gegenwärtige Abkommen auf das Heimatgesetz verweist, gilt in Polen die Gesetzgebung des Gebietes, welche nach polnischem Recht auf die betreffende Person Anwendung zu finden hat.

Artikel 12.

(1) Dieses Abkommen soll ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen sobald wie möglich in Berlin ausgetauscht werden.

(2) Układ wchodzi w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia dokonania wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Może go wypowiedzieć każde z układających się Państw, pozostaje jednak on w mocy jeszcze przez sześć miesięcy po wypowiedzeniu.

Na dowód tego Pełnomocnicy podpisali układ w dwóch oryginalnych egzemplarzach w języku polskim i niemieckim i zaopatrzyli go swymi pieczęciami.

Działo się w Warszawie, dn. 5 marca 1924 r.

(—) *Dr. Witold Prądzyński*

L. S.

(—) *K. Stockhammern*

L. S.

(2) Das Abkommen tritt zwei Monate nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft. Es kann von jedem der beiden Staaten gekündigt werden, bleibt jedoch nach der Kündigung noch sechs Monate in Geltung.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten das Abkommen in doppelter Ausfertigung in deutscher und polnischer Urschrift unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

So geschehen in Warschau, an 5 März 1924.

(—) *Dr. Witold Prądzyński*

L. S.

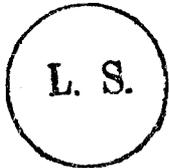
(—) *K. Stockhammern*

L. S.

Zaznajomiwszy się z powyższym układem uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony, i przyrzekamy, że będzie ściśle stosowany.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 4 maja 1925 r.

(—) *S. Wojciechowski*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Wł. Grabski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Al. Skrzyński*